

Miljösmart Butik

Kriterie dokument

Ett konkret stöd till butikens miljöarbete
för en god morgondag

Fastställt: 2018-12-12 Slutlig version

Fastställt av: ICA CR Butik

Version: 2.0 (baseras på tidigare version 1.0 ICA Handlare för miljön)

Innehåll

1. Strukturerat arbetssätt.....	4
1.1 Lagar och andra krav	4
1.2 Policy, mål och uppföljning.....	4
1.3 Rutiner och kontrollpunkter	5
2. Verksamhet.....	5
2.1 Ansvar och organisation	5
2.2 Internrevision.....	5
2.3 Avvikelsehantering	6
2.4 Utvärdering och efterlevnad	6
2.5 Kompetens	6
3. Lokaler och utrustning	6
3.1 Investeringar	6
3.2 Energi	7
3.3 Köldmedia	7
3.4 Vatten och avlopp	7
3.5 Avfall	8
3.6 Farligt avfall.....	8
3.7 Förbrukningsmaterial.....	9
3.8 Svinn.....	9
3.9 Informationsplikt.....	9
4. Sortiment.....	10
4.1 Hållbarhetsmärkta produkter	10
4.2 Ekologiskt.....	10
4.3 Fisk och skaldjur	11
4.4 Plast.....	11
4.5 Kemiska produkter	12
4.6 Inköp av externa produkter utanför ICA:s centrala sortiment	12

Stöd för en god morgondag

Alla kan göra något för en god morgondag. Inom miljöområdet ska vi minimera vår miljöpåverkan, skapa en klimatneutral verksamhet och hjälpa våra kunder till mer hållbara val.

"Miljösmart Butik" är en tjänst som erbjuds till alla ICA-butiker och utgör ett konkret stöd till butikens arbete för en god morgondag inom miljöområdet.

Tjänsten ger medarbetarna i ICA-butiken praktisk hjälp och systemstöd för att arbeta med miljöfrågor på ett strukturerat sätt, vilket ska leda till att butiken minskar sin miljöpåverkan, ökar sin resurseffektivitet, skapar ett ökat kundförtroende samt inspirerar kunder till hållbara val.

Genom att arbeta med miljöfrågor på ett strukturerat sätt kan en ICA-butik säkerställa att man arbetar enligt gällande miljölagstiftning och miljödelen i ICA Handlarnas Förbunds Butikspolicy - ICAs Goda Affärer för butik.

Kriterier som definierar Miljösmart Butik

1. Strukturerat arbetssätt

1.1 Lagar och andra krav

§ Butiken **ska** uppfylla tillämplig lagstiftning inom miljöområdet genom att införa och underhålla relevanta rutiner.

§ Butiken **ska** ha kännedom om och uppfylla tillämpliga lokala föreskrifter

Not. Exempelvis Kommunal Renhållningsordning

Butiken **ska** uppfylla policy och riktlinjer inom miljöområdet i ICA Handlare Förbundets (IHF) Butikspolicy "ICAs Goda Affärer för Butik"

Butiken **ska** ha ett ansvarsfullt och strukturerat arbetssätt för att minska miljöpåverkan.

Arbetet inom butiken **ska** präglas av god resurshushållning.

Butiken **ska** tillhandahålla ett brett sortiment av hållbarhetsmärkta produkter.

Not. För kravet avses primärt miljömärkta, ekologiska eller etiskt märkta produkter.

1.2 Policy, mål och uppföljning

Ledningen **ska** fastställa hållbarhetspolicy i ICA Handlare Förbundets Butikspolicy som:

- a) är anpassad till butiksverksamhet
- b) utgör ramverk för miljömålen
- c) leder till minskad miljöpåverkan.

Not. Ledningen får inte göra ändringar i IHFs Hållbarhetspolicy men kan göra butiksunika tillägg

Hållbarhetspolicyn **ska** vara känd av all personal och tillgängliggöras för externa intressenter vid förfrågan.

Butiken **ska** identifiera och fastställa miljömål som leder till minskad miljöpåverkan, ökad resurseffektivitet och inspirerar till kundens hållbara val.

Not. Inspirera till kundens val kan exempelvis vara erbjuda ett brett sortiment av hållbarhetsmärkta produkter, olika aktiviteter i butik eller som kunden kan göra för att minska matsvinn

Butikens miljömål **ska** vara mätbara, följas upp och leda till ständig förbättring av miljöarbetet.

Ledningen **ska** säkerställa att det finnas en plan för att nå miljömålen.

1.3 Rutiner och kontrollpunkter

§ Butiken **ska** upprätta rutiner och kontrollpunkter inom relevanta områden för att förebygga och minska verksamhetens miljöpåverkan.

Not. Exempelvis för energi, vatten, avfall och märkningskontroll av produkter

§ Rutiner och kontrollpunkter **ska** spegla omvärldens krav och förväntningar på effektivt miljöarbete, samt säkerställa att butiken säljer korrekt märkta produkter.

§ Rutiner och kontrollpunkter **ska** vara implementerat, dokumenterat, aktuellt och leda till ständig förbättring inom miljöområdet.

2. Verksamhet

2.1 Ansvar och organisation

§ Ledningen **ska** ansvara för att butiken fullt ut uppfyller relevant miljölagstiftning.

Ledningen **ska** ansvara för att miljöarbetet i butik utvecklas och ständigt förbättras.

Ledningen **ska** säkerställa att tillräckliga resurser, ansvar och befogenheter finns för att utföra miljöarbetet.

Not. Ledningen kan fördela ansvar på flera personer eller utse en miljöansvarig

2.2 Internrevision

Internrevision mot "Kriterier som definierar Miljösmart Butik" **ska** genomföras minst en gång per kalenderår.

Internrevision **ska** utföras av en oberoende person med goda kunskaper i miljöarbetet och miljölagstiftning samt kompetens att utföra revisioner.

2.3 Avvikelsehantering

§ Ledningen **ska** säkerställa att identifierade avvikelser dokumenteras och följs upp.

§ I de fall avvikelser måste kommuniceras med berörd myndighet och/eller andra parter, **ska** kommunikation och dokumentation därav göras.

Not. Avvikelser som måste kommuniceras är exempelvis större spill eller otillåtna utsläpp i avlopp

2.4 Utvärdering och efterlevnad

Ledningen **ska** regelbundet samla berörd personal för att diskutera, utvärdera och följa upp miljöarbetets efterlevnad och effektivitet.

Resultatet från utvärderingen av miljöarbetet **ska** dokumenteras.

2.5 Kompetens

All personal **ska** få introduktion till butikens miljöarbete

Not. Introduktion kan omfatta hållbarhetspolicy, miljömål och andra delar av miljöarbetet som butiken anser är relevant

Berörd personal **ska** ha den kompetens inom miljöfrågor som krävs inom respektive avdelning eller verksamhetsområde.

3. Lokaler och utrustning

3.1 Investeringar

Vid investeringar **ska** miljöpåverkan utvärderas och vara vägledande.

Vid investeringar inom områdena värme, kyla och belysning **ska** bästa tillgängliga teknik användas för att effektivisera och minska energiförbrukningen.

3.2 Energi

Butiken **ska** ha en medveten och effektiv energianvändning.

Butiken **ska** definiera, mäta och följa upp mål för att effektivisera och minska energianvändningen.

Butiken **ska** använda förnybara energikällor för elanvändningen.

Not. Ramavtal inom ICA finns för leverantör av el från förnybara källor

Butiken **ska** ha en plan med ambitionen att successivt minska och på sikt helt reducera energiförbrukningen för värmeanvändningen.

3.3 Köldmedia

§ Butiken **ska** fasa ut köldmedier med hög klimatpåverkan innehållande fluorerade växthusgaser (F-gaser)

§ Butiken **ska** anlita auktoriserad kylfirma för underhåll och kontroll samt vid behov skrotning av köldmediautrustning.

Not. Alla platsbyggda aggregat och enhetsaggregat med mer än 3 kg köldmedia omfattas av kravet om utfasning och kravet om att anlita auktoriserad kylfirma

§ Utrustning som innehåller köldmedia **ska** vara väl underhållen så att risk för läckage minimeras.

§ Köldmediautrustning **ska** vara märkt med köldmediemängd och köldmedietyper samt vara försedd med noggranna och lättförståeliga drifts- och skötselinstruktioner på svenska.

§ Butiken **ska** dokumentera köldmediemängd och köldmedietyper enligt regler för köldmedieanvändning

§ Butiken **ska** årligen skicka in köldmedierapport till kommunen i enlighet med regler för köldmedierapportering

3.4 Vatten och avlopp

Butiken **ska** ha en medveten och effektiv vattenanvändning.

Not. Medveten innebär kunskap om var i butiken vattenanvändningen är stor, var förbättringar kan göras och mål sätts

§ Butiken **ska** ha fungerande och driftsatt fettavskiljare i de fall lokala bestämmelser kräver detta.

Not. Med driftsatt avses även regelbunden rengöring och tömning enligt lokala bestämmelser

3.5 Avfall

§ Butiken **ska** ha ett medvetet och effektivt arbete med avfall i enlighet med avfallshierarkin

Not. Avfallshierarkin innebär att avfall i första hand ska:

- a) förhindras
- b) återanvändas
- c) materialåtervinnas
- d) återvinnas på annat sätt och
- e) i sista hand bortskaffas

§ Butiken **ska** definiera och hantera olika avfallsfraktioner i enlighet med kommunala föreskrifter

Not. Hantering omfattar tydligt uppmärkta kärl och avsedd plats för olika avfallsfraktioner

§ Butiken **ska** endast anlita leverantör för avfallstransporter med erforderligt tillstånd

3.6 Farligt avfall

§ Butiken **ska** säkerställa att farligt avfall lagras, hanteras och omhändertas på rätt sätt:

- tydligt uppmärkta kärl
- olika avfallsfraktioner lagras på avsedd plats
- olika slag av farligt avfall får inte blandas med varandra, inte heller med annat avfall eller andra varor

§ Butiken **ska** sträva efter att minimera mängden farligt avfall.

§ Butiken **ska** journalföra uppkommen mängd och typ av farligt avfall, dokumentationen ska sparas i minst 5 år.

§ Butiken **ska** endast anlita leverantör för transporter och mottagning av farligt avfall med erforderliga tillstånd

Not. Butiken kan själva transportera farligt avfall om mängden under ett kalenderår sammanlagt är mindre än 100 kg farligt avfall eller mindre än 100 liter farligt avfall. Överstigs mängden krävs särskilt tillstånd för transport av farligt avfall. Butik med erforderligt tillstånd kan själv utföra transporter av farligt avfall.

§ Butiken **ska** ta emot och hantera uttjänta elektriska och elektroniska produkter på rätt sätt:

- a) kostnadsfritt ta emot uttjänt produkt motsvarande den som säljs enligt "en-mot-en principen"
- b) informera kund om möjlighet att lämna in uttjänt elutrustning i butik
- c) insamlad elutrustning ska lämnas till mottagare med erforderligt tillstånd

3.7 Förbrukningsmaterial

Butiken **ska** minimera användningen av kemikalier.

§ Butiken **ska** inte använda produkter som innehåller särskilt farliga ämnen upptagna på REACH Kandidatlista.

§ Dessutom **ska** ämnen upptagna på i kemikalieinspektionens PRIO lista så långt som möjligt undvikas.

Not. Se kemikalieinspektionens hemsida för mer information

Miljömärkta förbrukningsmaterial **ska** användas så långt som möjligt.

§ En förteckning samt aktuella säkerhetsdatablad över de kemiska produkter som har varningssymbol **ska** finnas tillgänglig för personalen.

3.8 Svinn

Butiken **ska** ha ett medvetet och effektivt arbete för att minska svinn som uppstår i verksamheten.

3.9 Informationsplikt

§ Aktuella säkerhetsdatablad **ska** på begäran tillhandahållas för kemisktekniska produkter som säljs till yrkesmässiga användare.

§ Om kund på begäran vill ha information om en produkt som innehåller särskilt farliga ämnen upptagna på REACH Kandidatlistan, så **ska** denna information lämnas inom 45 dagar. Informationen **ska** vara tillräcklig för att varan ska kunna hanteras på ett säkert sätt och åtminstone innehålla ämnets namn.

§ Butiken **ska** informera kund om följande:

- plastbärkassars miljöpåverkan
- fördelar med minskad förbrukning av plastbärkassar
- åtgärder som kan minska förbrukning av plastbärkassar

4. Sortiment

4.1 Hållbarhetsmärkta produkter

Butiken **ska** ha ett medvetet arbete för att inspirera och möjliggöra kundernas hållbara val

Butiken **ska** erbjuda ett brett sortiment av hållbarhetsmärkta produkter som kontinuerligt utökas.

Not. För kravet avses primärt miljömärkta, ekologiska eller etiskt märkta produkter.

4.2 Ekologiskt

§ Varor som är ekologiskt och/eller miljömärkta **ska** vara korrekt märkta enligt respektive lagar och regelverk.

§ En butik som bereder egna ekologiska livsmedel i butiken **ska** följa tillämplig lagstiftning.

§ En butik som hanterar ekologiska produkter i lösvikt och konventionella produkter i lösvikt **ska** ha rutiner på plats som förhindrar sammanblandning av dessa produkter.

§ En butik som hanterar ekologiska produkter i lösvikt och där det finns risk för sammanblandning med en konventionell produkt **ska** vara certifierad för detta av en tredje part.

Not. Har butiken utfört åtgärder för att hantera risken för sammanblandning så behöver inte certifiering finnas.

§ Butik **ska** anmäla sin verksamhet till ett kontrollorgan om butiken gör något av följande aktiviteter:

- förvarar ekologiska produkter (annat än i anslutning till försäljningsplatsen),

- producerar eller bereder ekologiska livsmedel eller
- importerar ekologiska produkter från tredje land eller
- har kontrakterat ut en eller flera av aktiviteterna ovan till tredje part, eller
- har distansförsäljning via internet av ekologiska livsmedel.

Not. Mer information finns på www.livsmedelsverket.se

4.3 Fisk och skaldjur

Fisk och skaldjur som saluhålls **ska** inte innehålla några rödlistade arter enligt fiskguiden – WWFs konsumentguide för mer miljövänliga köp av fisk och skaldjur.

Not. För aktuell information om arter som är grön- och gullistade enligt fiskguiden se WWF's [hemsida](#)

En butik som marknadsför att de säljer MSC-märkt fisk, skaldjur eller blötdjur i sin fiskdisk **ska** vara certifierad för detta av tredje part.

Not. För MSCs standard för Hållbart fiske och MSCs Spårbarhetsstandard se [hemsida](https://www.msc.org/se/msc-s-standarder-och-certifieringar/var-standard)

4.4 Plast

Butiken **ska** ha ett medvetet och effektivt arbete för minskad och förbättrad plastanvändning.

Butiken **ska** endast erbjuda kunden miljöanpassade bärkassar.

Not. Exempelvis gjorda av tyg eller plastkassar från förnybart och/eller återvunnet material

Not. Se lagkrav om 3.9 Informationsplikt för plastbärkassar

När det gäller butikens egna förpackningsmaterial **ska** butiken arbeta enligt följande vägledning:

- a) Annat material än plast
- b) Bio-plast, exempelvis gjorda av sockerrör, majs, cellulosa, alger
- c) Plast som är fossilbaserad men återvinningsbar

Not. Med förpackningsmaterial avses exempelvis engångspåsar, take-away muggar och tråg

Butiken **ska** arbeta för att erbjuda ett sortiment av engångsartiklar som inte innehåller plast

Not. Med engångsartiklar avses sugrör, muggar, tallrikar, bestick och tops

4.5 Kemiska produkter

§ Kemiska produkter som saluförs i butiken **ska** vara korrekt märkta på svenska samt enligt respektive lagar och regelverk.

§ Märkningen **ska** vara lättläst och väl synlig.

§ Butiken **ska** ha ett egenkontrollprogram för kemiska produkter som saluförs.

§ Butiken **ska** ha mottagningskontroll avseende märkning som ska genomföras och dokumenteras vid varje tillfälle en ny vara tas in samt regelbundna stickprov för befintliga produkter.

§ Butiken **ska** förvara kemiska produkter säkert med hänsyn till hälsa och miljö, oåtkomligt för barn samt väl avskilt från livsmedel

Not. Oåtkomligt för barn avser så kallade grovkemiska produkter med farosymboler

4.6 Inköp av externa produkter utanför ICA:s centrala sortiment

I de fall butiken köper in externa produkter direkt från leverantör **ska** IHF policy och riktlinjer för miljö och hållbarhet i Butikspolicyn - ICA:s Goda Affärer för Butik tillämpas.

§ I de fall butiken köper in externa produkter direkt från leverantör **ska** butiken krav ställa att leverantören lever upp till lagkrav kring producentansvar.

Not. Producentansvar gäller för returpapper, förpackning, batterier, glödlampor, elektriska, elektroniska produkter och läkemedel